

SSVDX000J0WQ

prvotní identifikátor

Odbor certifikačních autorit

Naše č.j.:

SSSVD- 183-2/OCA-2026

Vyřizuje:

Ing. Josef Schovajsa

704 844 456

josef.schovajsa@sssvd.gov.cz

Dne:

Viz el. podpis

Počet příloh:

0

Vaše č.j.:

-

Adresát:

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Věc:

Odpověď na žádost o poskytnutí informace ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb.

Správa státních služeb vytvářejících důvěru (dále také „Správa“) obdržela dne 10. dubna 2026 žádost podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále také „InfZ“), podanou [REDACTED] (dále také „žadatel“).

Žadatel žádá o následující informace:

Ve Vašem statutu státní příspěvkové organizace Správa státních služeb vytvářejících důvěru se v článku III. Podmínky činnosti odstavec 3. uvádí: “Uživatelé služeb vytvářejících důvěru jsou zřizovatel, zpravodajské a bezpečnostní složky státu, a další segmenty státní správy, v případě specifických činností v rámci ekosystému evropské peněženky digitální identity dle eIDAS v České republice jsou uživateli také další orgány veřejné moci, spoléhající se strany a poskytovatelé klientského řešení evropské peněženky digitální identity dle eIDAS pověřeni Českou republikou či Českou republikou uznávaní.”

- 1. Patří, dle výše uvedeného, mezi další orgány veřejné moci také hygienické stanice, které v základních registrech jsou vedeny jako OVM a jednoznačně v rámci ekosystému evropské peněženky digitální identity dle eIDAS při výkonu svěřených činností mají zákonnou povinnost vykonávat elektronické podepisování a pečeti (podepisuje kvalifikovaným elektronickým podpisem s právní platností, pečeti dokumenty kvalifikovanou elektronickou pečeti), autentizaci uživatelů (bezpečnou autentizaci uživatele při přístupu k veřejným i soukromým službám)?*

2. *Pokud nepatří, tak jaké specifické činnosti v rámci ekosystému evropské peněženky digitální identity dle eIDAS v České republice musí vykonávat orgán veřejné moci, aby mohl být uživatelem služeb vytvářejících důvěru poskytovaných Správou státních služeb vytvářejících důvěru.*
3. *Pokud patří, jsou Vám známa nějaká omezení, kvůli kterým by hygienické stanice nemohli využívat služeb vytvářejících důvěru poskytovaných Správou státních služeb vytvářejících důvěru, prosím o jejich sdělení/zaslání nejlépe s odůvodněním těchto omezení.*

Správa úvodem upozorňuje, že podle § 2 odst. 4 InfZ platí, že povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací. Podle tohoto ustanovení platí, že žádosti podle InfZ se nelze domáhat toho, aby povinný subjekt (zde Správa) např. zpracoval určité posouzení, sepsal názor k určité věci, vyložil právní či jiné předpisy, informoval o budoucím rozhodnutí, které by bylo případně učiněno v neskončené či dokonce nezahájené věci, nebo obecně poskytl informace, které před podáním žádosti neexistují a bylo by tedy nutné je vytvořit až v reakci na žádost. S uvedeným ustanovením souvisí rovněž ustanovení § 11b InfZ, podle něhož platí, že povinný subjekt může odmítnout žádost o poskytnutí informace, jestliže požadovanou informaci nemá a jestliže mu povinnost ji mít nevyplyvá ze zákona.

Žádosti je požadováno poskytnutí informací, které naplňují všechny tři (alternativní, tj. stačí vždy jen jedné z nich) vlastnosti podle zmíněného § 2 odst. 4 InfZ, neboť je požadován výklad statutu Správy (pozn. upraven v § 14 odst. 4 zákona č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce) kdy tento výklad je dosud neexistující informací, který je nutné vytvořit až v reakci na žádost. Požadovaná informace má zároveň charakter názoru - požadovaný výklad by byl toliko výkladem ze strany Správy, jinými slovy jejím názorem, který se může lišit od výkladu jiných osob nebo orgánů; lze dodat, že žádný orgán veřejné moci není povolán k tzv. autentickému výkladu, tj. výkladu závaznému pro všechny orgány a osoby) a zároveň, pokud jde o dotazy č. 1 a 3 a nepřímě též o dotaz č. 2, jde fakticky o žádost o informaci o budoucím rozhodnutí, tj. jak by Správa rozhodla o případném požadavku hygienické stanice (Správa předpokládá, že žadatel má na mysli krajskou hygienickou stanici ve smyslu § 82 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví) na uzavření smlouvy podle čl. III. odst. 2 statutu Správy.

S ohledem na § 2 odst. 4 InfZ jsou dány důvody pro odmítnutí žádosti. Správa nicméně považuje za vhodné, ač to není její povinností, na podaný dotaz reagovat, pročez **poskytuje** žadateli následující informace:

Pokud jde o dotazy č. 1 a 2, souslovím „*v případě specifických činností v rámci ekosystému evropské peněženky digitální identity dle eIDAS*“, obsaženým v čl. III. odst. 3. statutu Správy, které cituje žadatel, je specifikováno, že uživatelem služeb vytvářejících důvěru poskytovaných Správou je oprávněna být Digitální informační agentura, které Správa podle tohoto ustanovení Správa poskytuje služby pro podporu jejich rolí vydavatele PID a Pub-EAA a registrátora tzv. spoléhajících se stran (tj. subjektů, vůči nimž má být prokazována totožnost). Uživatelem služeb podle tohoto ustanovení však může být též jiný orgán veřejné moci, pokud by se podílel na provozu tzv. evropské peněženky digitální identity (EUDIW).

Ustanovení čl. 5a odst. 5 písm. g) Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014, o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu (nařízení eIDAS), které bylo do nařízení eIDAS zařazeno novelizujícím nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1183 ze dne 11. dubna 2024, které zavádí EUDIW, stanoví, že evropské peněženky digitální identity poskytují standardně a bezplatně všem fyzickým osobám možnost podepisovat kvalifikovanými elektronickými podpisy. Závěr zmíněného čl. 5a odst. 5 umožňuje členským státům stanovit přiměřená opatření k zajištění toho, aby bezplatné používání kvalifikovaných elektronických podpisů fyzickými osobami bylo omezeno na neprofesionální (tj. mimo souvislost se zaměstnáním, podnikáním, apod.) účely. S ohledem na toto ustanovení není v české implementaci peněženky realizována možnost podepisovat zdarma kvalifikovanými elektronickými podpisy (nebo pečeti kvalifikovanými elektronickými pečeti) pro osoby jednající jménem orgánu veřejné moci (resp. pro orgány veřejné moci samotné).

Pokud jde o dotaz č. 3, Správa považuje za vhodné podrobně popsat a shrnout důvody, pro které krajské hygienické stanice nemohou využívat služeb vytvářejících důvěru poskytovaných Správou.

Pokud jde o úpravu činnosti Správy obsaženou přímo v právních předpisech, ustanovení § 14 odst. 4 zákona o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce, stanoví ve své větě první toliko, že předmětem činnosti Správy je poskytování služeb vytvářejících důvěru pro potřeby České republiky, s tím, že podrobnější úprava náleží statutu Správy, předpokládaném ve větě druhé zmíněného ustanovení. Pro úplnost lze dodat, že statut podléhá schválení členem vlády pověřeného Řízením rady vlády pro informační společnost v dohodě s ministrem vnitra, nejedná se tedy o dokument výlučně v gesci Správy nebo v gesci Digitální a informační agentury, která je podle § 14 odst. 2 zákona o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce zřizovatelem Správy.

Pokud jde o čl. III. odst. 3 statutu Správy (který žadatel cituje), jeví se klíčovým, zda lze krajské hygienické stanice podřadit pod kategorii uživatelů služeb Správy označených jako „další segmenty státní správy“ (je zjevné, že krajské hygienické stanice nejsou zpravodajskými službami, zřizovatelem (zřizovateli) Správy a nevykonávají činnosti ve vztahu k EUDIW).

Přestože ustanovení zákona o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce a zmíněná pasáž v čl. III. odst. 3 statutu Správy znějí samy o sobě poměrně široce, nelze je vykládat izolovaně, nýbrž je nutné je vykládat v kontextu nejen ostatních ustanovení zmíněného zákona, zbývajících částí čl. III. odst. 3 statutu Správy a ostatních částí statutu Správy, ale též v kontextu veškerých právních předpisů účinných v České republice. Činnost Správy limitují (a na výklad zmíněných ustanovení tedy působí) především dvě oblasti právní úpravy, a sice (i) právní úprava v oblasti hospodářské soutěže a s ní související právní úprava v oblasti zadávání veřejných zakázek, a dále (ii) právní úprava v oblasti utajovaných informací a činnosti zpravodajských služeb, ozbrojených sil a bezpečnostních sborů.

Pokud jde o první ze zmíněných úprav, je třeba položit si otázku, zda činnosti Správy představuje, popř. kdy a v jakém rozsahu, tzv. nedovolenou veřejnou podporu. Článek 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) definuje nedovolenou veřejnou podporu takto „Podpory poskytované v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvyhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby, jsou, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy, neslučitelné s vnitřním trhem, nestanoví-li Smlouvy jinak.”

V oblasti poskytování kvalifikovaných certifikátů existuje trh komerčních služeb, probíhá tedy mezi nimi hospodářská soutěž, tj. poskytování zboží nebo služby, která je ve vztahu hospodářské soutěže s jiným soutěžitelem. Jestliže by ze strany Správy byl poskytován kvalifikovaný certifikát pro elektronický podpis, jednalo by se o službu obdobnou službám ostatních poskytovatelů těchto certifikátů v České republice. Tito ostatní poskytovatelé certifikáty poskytují za komerčních podmínek a ve vzájemné hospodářské soutěži. Poskytováním stejného typu kvalifikovaného certifikátu stejným kategoriím uživatelů by tedy Správa vykonávala hospodářskou činnost, a lze tedy dospět k závěru, že pokud by toto poskytování bylo bezplatné, jednalo by se o ve smyslu výše uvedené definice o nedovolenou veřejnou podporu – Správa by poskytovala certifikáty bezplatně (její činnost je hrazena z veřejných prostředků), zatímco komerční poskytovatelé by své činnosti poskytovali za úplatu bez veřejné podpory, a byli by tedy znevýhodněni.

Pokud jde o druhou ze zmíněných úprav, kategorie uživatelů služeb Správy označená jako „další segmenty státní správy“ je do čl. III. odst. 3 statutu Správy zařazena proto, že činnost zpravodajských služeb, ozbrojených sil a bezpečnostních sborů se neodehrává jen uvnitř jich samých (to pokrývají ostatní části čl. III. odst. 3 statutu Správy), ale též ve vztahu a v součinnosti s jinými orgány veřejné moci. Nejen uvnitř těchto složek, ale též v tomto vztahu a součinnosti, je nutné relevantní zájmy těchto sborů, zejména, ale nikoliv pouze, ochranu utajovaných informací, plnění úkolů zpravodajských služeb nebo účel trestního řízení, chránit. Protože tuto kategorii je jen obtížné vymezit konkrétně, používá zmíněný čl. III. odst. 3 statutu Správy pojem „další segmenty státní správy“, který je nutné, jak naznačuje mj. použití slova „další“ vykládat v kontextu a ve vazbě na činnosti a úkoly těchto složek, a účel těchto úkonů a činností. Pro kontext lze doplnit, že koncept ochrany směřující k činnostem zmíněných složek s tím, že tuto povinnost ochrany nemají jen tyto složky samotné, není konceptem specifickým jen pro statut Správy. Např. samotný InfZ ve svém § 11 odst. 4 písm. a), b), c) nebo e) stanoví povinným subjektům zákaz poskytnout informaci mj. o probíhajícím trestním řízení, nebo týkající se trestního řízení, pokud by její poskytnutí ohrozilo či zmařilo účel trestního řízení, zejména zajištění práva na spravedlivý proces, o rozhodovací činnosti soudů s výjimkou rozsudků, o plnění úkolů zpravodajských služeb, nebo o činnosti zpravodajských služeb, pokud by poskytnutí této informace ohrozilo plnění jejich úkolů či ochranu utajovaných informací, nebo o činnosti Finančního analytického úřadu podle zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu nebo podle zákona o provádění mezinárodních sankcí. Žádné ze zmíněných ustanovení neuvádí konkrétní povinný subjekt (složku), které by byl tento zákaz uložen – zákaz poskytnutí takových informací stanoví všem povinným subjektům, nikoliv jen samotným složkám. Zmíněná ustanovení tedy pracují s tím, že s těmito typy informací přicházejí do styku i další povinné subjekty, nikoliv jen samotné složky.

Správa shrnuje, že při své činnosti je (byla) nucena vyvážit zákaz nedovolené veřejné podpory na straně jedné a zájmy popsané v předchozím ostatně druhé, protože dospěla k závěru, že je oprávněna své služby poskytovat kategorii subjektů označených jako „další segmenty státní správy“ jen v případech, kdy dospěje k závěru, že je dán takový zájem na ochraně činnosti a úkolů výše zmíněných složek, který převažuje nad povinností ochrany hospodářské soutěže - v takových případech se o nedovolenou veřejnou podporu nejedná. V ostatních případech je nutné dát přednost ochraně hospodářské soutěže, Správa své služby tedy poskytnout nemůže a je nutné využít komerčních služeb. Ve vztahu ke krajským hygienickým stanicím Správa nedospěla k závěru, že je u nich dán takový zájem na ochraně činnosti a úkolů výše zmíněných složek, který převažuje nad povinností ochrany hospodářské soutěže. Správa není tedy oprávněna své služby krajským hygienickým stanicím poskytovat.

Z uvedeného je zřejmé, že činnost Správy má bezpečnostně citlivý charakter a je zde mnoho zúčastněných stran, jejichž zájmy je třeba chránit, činnosti Správy není možné vykonávat izolovaně od těchto stran. Pokud by případně mělo dojít ke změně, v jejímž důsledku by krajským hygienickým stanicím vzniklo oprávnění využívat služeb Správy (aniž by bylo nutné prokázat u nich výše zmíněný zájem), taková změna by mohla vzejít toliko z případného jednání mezi Správou, popř. Digitální a informační agenturou, s Ministerstvem zdravotnictví, které je (stejně jako Digitální a informační agentura) ústředním správním orgánem a které krajské hygienické stanice kontroluje a řídí (§ 80 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně veřejného zdraví), a to za zapojení zpravodajských služeb, bezpečnostních sborů, ozbrojených sil, Ministerstva vnitra, Národního bezpečnostního úřadu, Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a případně dalších orgánů, vše prostřednictvím osob na odpovídající úrovni řízení.

S pozdravem

Ing. Michal Pešek, MBA
ředitel